

# השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא פה.

עין משפט  
נר מצוה

א מ"ח מהלכות  
מ"ח הל' ב סמג עשין  
יב טו"ע י"ד ס' רמה  
סעף ד:

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

(א) פסחים טו, (ב) שבת ק"ג; (ג) תענית ח; (ד) י"א ב"ר; (ה) אהרן דלמיה ב"ר; (ו) י"א ב"ר; (ז) שבת סג, מ"ק טו; (ח) נ"ע' תוס' כתובות סג; (ט) י"ב נ"ט, ד"ה המוטן; (י) יתב' מ' תענית כ"ל וכן כל ה' בסמוך, רש"י, (י"א) בס"י קטניא [פנהדרין לו, (י"ב) נדרים פא, ע"ש], (י"ג) עירובין כח; פירוש קרייתא כפרים וכן עיקר ע"י ערוך ערך קריתא, (י"ד) בס"י קטניא,

## הגהות הב"ח

(א) גמ' הוה שדיין בני כרכושא; (ב) רש"י ד"ה שמקפח וכו' בני כשהיה נשבע;

## מוסף רש"י

ר"ש הא דאמרן דקאמר אתה ארי בן שועל: בני בחירה. במס' פסחים שהיו נשאים ונשאלים שאלו להלל שהיה גדול צמורה ועלה אללן מצבל עוזו נשאלות ומיניהו נשאל עליהן: דהוה להלל דעדיף מיניהו. והלכות שהיו נשאלות מהן צבית המדרש נעלמות מהן ובושין בדבר: חזינן יסורין. שראש שהעילו יסורין של ר"א של שטנה זו רימה: בלמירא. אכן צמקוס קטנים: לפירא. חולי צמקוס הפה ושמו משגב"א: אהורייירא. שומר קוסין: ראשו תחת כנפי כסותו: אמרי. בריקיעא: כנשא ניפא. מכבדת הבית: שדיין בני כרכושא. היו מוטלין שם בני חולדה: ואפי' הכי דלא אתא מיטרא בנהיה שני: כי הוה עקרי פוגלא. לנזן: ממשרא. מן הערוגה: הוה קיימא צירא מליא מיל. היתה הגומא עומדת מליא מים: שוכרו צממונה. מתמת יופיו: אסמכיה דרבי. שיהו קורין אותו רבי כדי שיתקנה וישם (אל) לבו על ת"ת: ואשגמיה. מסרו לר' שמעון ללמדו מורה: כל יומא הוה אמר. אותו הבן: לקרייתא אלא אזיל. לעירי אני חפץ לילך: מומי עוזה דא. בשבועה הנחמי זאת ולא אשאל עוד לילך: ולוקח נפשו. המלמדו מורה קונהו לנזן: זער מערה. שנתבאר שם ר' שמעון בן יוחי ור' אלעזר בנו י"ג שנה צמים. שבת (דף לו:). שמקפח אס בניו. שהיה רגיל לאמר אקפח את בני (ב) כשנשבע: ורבי למה ליה כולי האי. לחזור על בני אחריס לשאל אס יס לו בן: אס פשוט ישראל למוטב צמקוסא ואשיבך אלי ולפני תעמוד הקצ"ה אמר לי שאעמוד ואתקיים לפניו אס אוכל להשיבס: יקר מוול. ת"מ מע"ה: מפיד ומפי זרע ומפי זרע זרעך אמר ה' מעסה ועד עולם. הקצ"ה אמר כך אני ערב מעסה שלא ימוש עד עולם: ארבעין סעניסא. של תפסוק תורה מורעו: גמרא דבנאלי. גמרא שלנו: דלא ניטרידי. כשעלה לארץ ישראל ללמד מפ"ר יוחנן ואמרו ארץ ישראל צדקת ישראל לא היו בני מחלוקת ונזקין זה לזה כשמן כדאמרן: בנאדרין (דף כד.) ומיישצין את הטעמים בלא קושיות ופירוקין: קטין חרץ שקי. דאניש גולא הוה: דבר זס. על מה אכזה הארץ: אמרו

ובני בתירה ויונתן בן שאול רבן שמעון בן גמליאל הא דאמרן בני בתירה (ב) דאמר מר הושיבוהו בראש ומיניהו לנשיא עליהן ונתן בן שאול דקא"ל לרוד ואתה תמלוך על ישראל ואני אחיה לך למשנה ממאי דלמא יונתן בן שאול דהוא דגריר עלמא בתר רוד

בני בתירה גמי דהוה דעדיף מיניהו אלא רבן שמעון בן גמליאל ודאי ענוותן הוה אמר רבי חביבין יסורין קבל עליה תליסר שני שית בצמירתא ושבע בצפרנא ואמרי לה שבעה בצמירתא ושית בצפרנא (א) אהורייירא דבי רבי הוה עתיר משבור מלכא כד הוה רמי כיסתא לחיותא הוה אזיל קלא בתלתא מילי הוה מכיין דרמי בההיא שעתא דעייל רבי לבית הכסא ואפי' הכי מעבר ליה קליה לקלייהו ושמעון ליה נחותי ימא ואפי' יסורי דר' אלעזר בר' שמעון עדיפי מדרבי דאילו ר"א בר"ש מאהבה באו ומאהבה הלכו דרבי ע"י מעשה באו וע"י מעשה הלכו ע"י מעשה באו מאי היא דההוא עגלא דהוה קא מממו ליה לשחיטה אזל תליא לרישיה בכנפיה דרבי וקא בכי אמר ליה זיל לכך נוצרת אמרי הואיל ולא קא מרחם ליתו עליה יסורין וע"י מעשה הלכו יומא חד הוה קא כנשא אמתיה דרבי ביתא הוה (ב) שדיא בני כרכושא וקא כנשא להו אמר לה שבקינהו כתיב (ב) ורחמיו על כל מעשיו אמרי הואיל ומרחם נרחם עליה כולהו שני יסורי דר' אלעזר לא שכיב איניש בלא זמניה כולהו שני יסורי דרבי לא איצטרך עלמא למיטרא (א) דאמר רבה בר רב שילא קשי יומא דמיטרא כיומא דדינא ואמר אמימר אי לאו צריך לעלמא בעו רבנן רחמי עליה ומבטלי ליה אפי' הכי כי הוה עקרי פוגלא ממשרא הוה קיימא בירא מליא מיא איקלע רבי לאתריה דר' אלעזר בר' שמעון א"ל יש לו בן לאותו צדיק אמרו לו יש לו בן וכל זונה שנשכרת בשנים שוכרתה (ב) בשמנה אתייה אסמכיה ברבי ואשלמיה לר' שמעון בן איסי בן לקוניא (א) אחות דאמיה כל יומא הוה אמר לקרייתא אלא איזיל אמר ליה חכים עבדו יתך וגולתא דדהבא פרסו עלך ורבי קרו לך ואת אמרת לקרייתא אלא איזיל אמר ליה מומי עוזה דא כי גדל אתא יתיב במתיבתא דרבי שמעיה לקליה אמר הא קלא דמי לקליה דר' אלעזר בר' שמעון אמרו ליה בריה הוא קרי עליה (ב) פרי צדיק עץ חיים ולוקח נפשות חכם פרי צדיק עץ חיים זה ר' יוסי בר' אלעזר בר' שמעון ולוקח נפשות חכם זה ר' שמעון בן איסי בן לקוניא כי נח נפשיה אמטוהו למערתא דאבוה הוה הדרא לה עכנא למערתא אמר ליה עכנא עכנא פתח פיך ויכנס בן אצל אביו לא פתחא להו כסבורים העם לומר שזה גדול מזה יצתה בת קול ואמרה לא מפני שזה גדול מזה אלא זה היה בצער מערה וזה לא היה בצער מערה איקלע רבי לאתריה דר' טרפון אמר להו יש לו בן לאותו צדיק שהיה מקפח את בניו אמרו לו בן אין לו בן בת יש לו וכל זונה שנשכרת בשנים שוכרתה לקמיה אמר ליה אי הדרת כך יחיבנא לך ברתאי הדר ביה איכא דאמרי נסבה וגירשה איכא דאמרי לא נסבה כלל כדי שלא יאמרו בשביל זו חזר זה ולמה ליה כולי האי דאמר רב יהודה אמר רב ואמרי לה אמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן ואמרי לה אמר ר' שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן (ב) כל המלמד את בן חבריו תורה וזכה וישוב ביישובה של מעלה שנאמר (א) אם תשוב ואשיבך לפני העמוד וכל המלמד את בן עם הארץ תורה אפילו (ב) הקב"ה גזור גזירה מבטלה בשבילו שנאמר (א) ואם תוציא יקר מזולל כפי תהיה אמר ר' פרנך אמר ר' יוחנן כל שהוא תלמיד חכם ובנו תלמיד חכם וכן בנו תלמיד חכם שוב אין תורה פוסקת מזרעו (ב) לעולם שנאמר (א) ואני זאת בריתי וגו' לא ימוש מפדך ומפי זרע זרעך אמר ר' מעתה ועד עולם מאי אמר ה' אמר הקב"ה אני ערב לך בדבר זה מאי מעתה ועד עולם אמר ר' ירמיה מכאן ואילך תורה מחזרת על אכסניא שלה רב יוסף יתיב ארבעין תעניתא ואקריהו לא ימוש מפדך יתיב ארבעים תעניתא ואקריהו לא ימוש מפדך ומפי זרע זרעך אמר מוכאן ואילך לא צריכנא תורה מחזרת על אכסניא שלה ר' זירא כי סליק לארעא דישיראל יתיב מאה תעניתא דלשתכח גמרא בבליה מיניה כי היכי דלא נטרדיה יתיב מאה אחריתא דלא לשכוב ר' אלעזר בשניה ונפלין עילויה מילי דעבורא וייתיב מאה אחריתי דלא נשלוט ביה נורא דגיהנם כל תלחין יומי הוה בדיק נפשיה שגר תנורא סליק וייתיב בגויה ולא הוה שלטא ביה נורא יומא חד יתבו ביה רבנן עינא ואיחרכו שקיה וקרו ליה (א) קטין חרץ שקיה אמר רב יהודה אמר רב (א) מאי דכתיב (א) מי האיש החכם ויבן את זאת ואשר דבר פי ה' אליו ויגידה על מה אכזה הארץ דבר זה אמרו

תורה אור השלם  
1 ויאמר אליו אל תיךא  
בי לא תמצאך יד שאול  
אבי ואתה תמלך על  
ישראל ואנכי אהיה לך  
למשנה וגם שאול אבי  
ידע בן: שמואל א כג יז  
2 טוב יי לכל ויחמיו על  
כל מעשיו:  
תהלים קמה ט  
3 פרי צדיק עץ חיים  
ולקח נפשות חכם:  
משלי יא ל  
4 לכן כה אמר יי אם  
תשוב ואשיבך לפני  
תעמוד ואם תוציא יקר  
מזולל כפי תהיה ושבו  
הקח אליך ואתה לא  
תשוב אליהם:  
ירמיהו טו יט  
5 ואני זאת בריתי אותם  
אמר יי רחמי אשר עליך  
ודברי אשר שמתי בפדך  
לא ימוש מפדך ומפי  
זרעך ומפי זרע זרעך  
אמר יי מעתה ועד  
עולם: ישיעיהו נט כא  
6 מי האיש החכם ויבן  
את זאת ואשר דבר פי ה'  
אליו ויגידה על מה  
אכזה הארץ נצתה  
במדבר מכלי עבר:  
ירמיהו ט יא

## לעני רש"י

מישגב"א [מושגב"א].  
פסוק הפה (מחלה).